

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА
ШЕВЧЕНКА**
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
Кафедра міжнародної інформації

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник директора
з навчальної роботи

« ____ » _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
НАУКОВІ ПРОЕКТИ В СФЕРІ МІЖНАРОДНИХ КОМУНІКАЦІЙ

для здобувачів освітнього ступеню магістр

галузь знань	29 Міжнародні відносини
спеціальність	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
освітній рівень	другий
освітня програма	Міжнародні комунікації
вид дисципліни	обов'язкова

Форма навчання	денна/дистанційна
Навчальний рік	<u>2023/2024</u>
Семестр	1
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладач: д.політ.н., професор, Андрєєва О.М.

Пролонговано: на 20 /20 н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

“””на 20 /20 н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2023

Розробник: д.політ.н., професор, Ольга АНДРЕЄВА, професор кафедри міжнародної інформації

Робоча програма дисципліни затверджена на засіданні кафедри Міжнародної інформації

Протокол No   від «   »   2023 року

Завідувач кафедри _____ Микола РИЖКОВ
(підпис)

«   »   2023 року

Схвалено науково-методичною комісією Інституту міжнародних відносин

Протокол від «   »   20   року №

Голова науково-методичної комісії _____ (Олена ПРИЯТЕЛЬЧУК)

«   »   20   року

© О.М.Андрєєва 2020 рік

© _____ 202_ рік

© _____ 202_ рік

ВСТУП

1. Мета навчальної дисципліни - надати майбутнім магістрам ґрунтовних знань та вмінь організації, діяльності, концептуальних засад формування наукових проектів в галузі міжнародних комунікацій як в Україні так і на світовому рівні, ознайомлення з особливостями побудови та функціонування практичної реалізації наукових проектів в галузі.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни. Успішне опанування навчальної дисципліни «Наукові проекти в сфері міжнародних комунікацій» передбачає знання основ наукознавства, володіння основними принципами та методами наукового дослідження, знання способів та підходів до організації наукового дослідження, місця міжнародно-політичних досліджень в структурі суспільних наук та їх зв'язок із міждисциплінарними дослідженнями, володіння основними навичками наукової роботи та здійснення наукового дослідження, уміння визначати наукову проблему, предмет дослідження, будувати наукові гіпотези.

3. Анотація навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна належить до переліку обов'язкових навчальних дисциплін за освітнім рівнем “магістр”, що забезпечує отримання загальних компетентностей випускниками Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Вона забезпечує професійний розвиток та спрямована на підготовку кваліфікованого дослідника-науковця, здатного до розробки, організації та виконання теоретичних та прикладних наукових досліджень в сфері міжнародних комунікацій. У межах навчальної дисципліни студенти опановують спеціалізовані підходи до побудови проектів наукових досліджень міжнародно-політичних проблем в галузі міжнародних комунікацій, комбінування загальних та спеціальних методів та методик дослідження. Значну увагу приділено вивченню сучасного стану та розвитку проектів міжнародно-політичних досліджень, досліджень глобального розвитку, міжнародного та міжкультурного співробітництва та міжнародних комунікацій.

4. Завдання (навчальні цілі): ознайомити студентів з основами проектного менеджменту, методології наукових досліджень; сформувані цілісне уявлення про науково-дослідницький процес; забезпечити освоєння навиків формування і використання усвідомленої позиції наукового дослідження; вдосконалити вміння у пошуку, добору й опрацюванні наукової інформації через точне формулюванні мети, задач і висновків дослідження; дати знання щодо сучасних

наукових проектів в сфері міжнародних комунікацій та вміння їх успішно реалізовувати.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.	Знати			
1.1	технології обґрунтування проектних пропозицій та грантових заявок в системі освітніх і наукових грантів в сфері міжнародних комунікацій	Лекції, семінарські заняття, самостійні роботи	усна доповідь, виконання самостійних робіт, тест	10%
1.2	критерії оцінювання проектної діяльності та розвитку можливостей інтеграції випускника магістратури у світовий науковий простір	Лекції, семінарські заняття, самостійні роботи	усна доповідь, тест, виконання самостійних робіт	5%
2	Вміти			
2.1	розробляти апікаційні форми (заявки) наукових проектів, визначати їх мету, цілі та результати та представляти наукові результати як українською так і англійською мовами в проектних пропозиціях та грантових заявках	Семінарські заняття, самостійні роботи	усна доповідь, індивідуальне творче завдання, самостійна робота	15%
2.2	вираховувати бюджет інвестиційних ресурсів для реалізації наукових проектів та організувати процес фінансування наукових	Семінарські заняття, індивідуальне творче завдання, самостійні роботи	усна доповідь, індивідуальне творче завдання, самостійна робота	15%

	проектів в сфері міжнародних комунікацій			
3	Отримати базові комунікативні навички:			
3.1	здатність брати участь в дискусіях, концентруватися на значущих складових обраної проблеми (теми)	семінар, самостійна робота	усна доповідь	10%
3.2	здатність брати участь у міждисциплінарних наукових проєктах комплексних систем в галузі міжнародних комунікацій	самостійна робота	індивідуальне творче завдання	10%
3.3	проявляти увагу і толерантність до іншої (й інакшої) думки у процесі інтелектуальної комунікації.	семінар	усна доповідь	10%
4	Автономність та відповідальність:			
4.1	знаходити необхідну інформацію з різних джерел, упорядковувати її, оцінювати її достовірність, пояснювати значущість, приймати обґрунтовані рішення;	самостійна робота	усна доповідь індивідуальне творче завдання	15%
4.2	мати інтелектуальне сумління, чесність у справі формування і вираження інтелектуальної позиції.	самостійна робота	екзаменаційна робота	10%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання:

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	3.3	4.1	4.2
ПРНЗ. Демонструвати знання наукових підходів, методологій та методик дослідження проблем міжнародних відносин та зовнішньої політики.	+		+		+			+	

ПРН12. Організувати та проводити самостійні дослідження проблем міжнародних відносин із використанням наукових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів.		+			+	+			+
ПРН21. Проводити підготовку, розробку та реалізацію проектів прикладних досліджень міжнародних відносин, зовнішньої та світової політики.			+	+					
ПРН22. Організувати та здійснювати індивідуальні та групові дослідницькі проекти в сфері міжнародних відносин, зовнішньої та світової політики, регіоналістики та міжнародних комунікацій.	+	+					+	+	
ПРН26. Взаємодіяти з фахівцями інших галузей при розробці та реалізації прикладних та наукових проектів в сфері міжнародного співробітництва та дипломатії.				+		+	+		+

7. Схема формування оцінки:

Контроль знань і розподіл балів, які отримують студенти

Контроль знань здійснюється за модульно-рейтинговою системою, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема **оцінювання теоретичної підготовки (20%)** включає: презентацію (20%), глибинність методології у репрезентованому дослідженні (20%), здійсненність та узгодженість пропозицій (20%), ступінь оригінальності (20%) та визначення методологічних проблем теми, ситуації (20%) та **оцінювання практичної підготовки (80%)** включає: якісну цілісність спостереження (25%), здатність оцінити проблему (25%), ідентифікація шляхів та методологія вирішення проблеми, яка виникла чи може виникнути (25%), окреслення шляхів вирішення специфічних (неординарних) проблем (25%). Курс складається з одного змістового модуля.

7.1. Форми оцінювання студентів:

семестрове оцінювання здійснюється у формі перевірки знань, навичок:

- під час відповіді на семінарському занятті (участі у дискусії) – 15% у загальній/ підсумковій системі оцінювання;
- у формі написання самостійних робіт – 20 % у загальній/ підсумковій системі оцінювання;

- у формі тестових завдань – 25% у загальній/ підсумковій системі оцінювання ;
- у формі виконання індивідуальних творчих робіт – 40% у загальній/ підсумковій системі оцінювання

підсумкове оцінювання здійснюється у формі заліку – 20% у загальній/ підсумковій системі оцінювання

7.2. Організація оцінювання:

проміжна оцінка за змістові модулі виставляється по їх ого завершенні, кінцева оцінка за перший модуль виставляється після виконання модульної контрольної роботи (за рахунок додавання балів по питаннях, що стосуються матеріалу першого модуля. Кінцева оцінка за другий модуль виставляється одразу по завершенню модуля, із урахуванням балів, отриманих за модульну контрольну роботу. Модульні контрольні роботи проводиться у середині жовтня та кінці листопада.

Шкала відповідності

<i>За 100 – бальною шкалою</i>	<i>За національною шкалою</i>
90 – 100	зараховано
85 – 89	
75 – 84	
65 – 74	
60 – 64	
1 – 59	незараховано

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план

У курсі передбачено 1 змістову частину (1 модуль). Заняття проводяться у вигляді лекцій, семінарів, з використанням інтерактивних методів навчання. Завершується дисципліна заліком.

<i>№ теми</i>	<i>Назва теми</i>	Кількість годин		
		<i>лекції</i>	<i>семінарські</i>	<i>самостійна робота</i>
	Тема 1. Постнекласична наука: сучасні напрями та наукові школи	4	6	15
1	Тема 2. Загальна характеристика наукових проектів в галузі міжнародних комунікацій	4		15
	Тема 3. Наукові підходи до методології розробки прогнозів у сфері міжнародних відносин.	4	6	15
2	Тема 4. Міжнародні програми та гранти: зміст, класифікація, порядок розробки. Фінансування наукових проектів за європейськими програмами.	4		20
	<i>Підсумкова модульна контрольна</i>		2	25
<i>Всього годин 120, з них:</i>		<i>16</i>	<i>14</i>	<i>90</i>

Загальний обсяг **120 год.**, в тому числі:

Лекцій – **16 год.**

Семінари/лабораторні, практичні – **14 год.**

Самостійна робота - **90 год.**

Типові питання до підсумкової модульної контрольної роботи

1. Визначить основну мету науки.
2. Які основні завдання ставить наука?
3. Охарактеризуйте основні етапи розвитку науки.
4. В чому відмінність етапу наукової революції від етапу індустріальної революції?
5. Назвіть видатних вчених етапу наукової революції.
6. Назвіть видатних вчених етапу індустріальної революції.
7. В чому відмінність етапу наукової революції від етапу наукового розквіту?
8. Охарактеризуйте класичну науку.
9. Які основні риси класичної науки?
10. Визначте характерні особливості етапу наукового розквіту.
11. Охарактеризуйте посткласичну науку.
12. Які основні риси посткласичної науки?
13. В чому відмінність етапу наукового розквіту від сучасного етапу науки?
14. Як ви розумієте мультидисциплінарний та інтердисциплінарний підходу на сучасному етапі розвитку науки?
15. Які основні напрями розвитку сучасної науки?
16. Охарактеризуйте постнекласичну науку.
17. Які основні риси постнекласичної науки?
18. Як ви розумієте комплексний підхід в постнекласичній науці?
19. Як ви розумієте активну роль громади в постнекласичній науці?
20. Як ви розумієте відкритий доступ до інформації в постнекласичній науці?
21. Як ви розумієте глобальну спрямованість в постнекласичній науці?
22. Охарактеризуйте конструктивізм в постнекласичній науці.
23. Назвіть основних теоретиків конструктивізму в постнекласичній науці.
24. Охарактеризуйте постмодернізм в постнекласичній науці.
25. Охарактеризуйте фемінізм в постнекласичній науці.
26. Охарактеризуйте культурні дослідження в постнекласичній науці.
27. Охарактеризуйте постколоніальні студії в постнекласичній науці.
28. Охарактеризуйте трансгуманізм в постнекласичній науці.
29. Охарактеризуйте транснаціональні дослідження в постнекласичній науці.
30. Охарактеризуйте соціальну конструкцію реальності в постнекласичній науці.
31. Назвіть основних теоретиків постмодернізму в постнекласичній науці.
32. Назвіть основних теоретиків фемінізму в постнекласичній науці.
33. Назвіть основних теоретиків культурних досліджень в постнекласичній науці.

34. Назвіть основних теоретиків постколоніальних студій в постнекласичній науці.
35. Назвіть основних теоретиків трансгуманізму в постнекласичній науці.
36. Назвіть основних теоретиків транснаціональних досліджень в постнекласичній науці.
37. Назвіть основних теоретиків соціальної конструкції реальності в постнекласичній науці.
38. Дайте загальну характеристику проектному підходу до наукових досліджень.
39. Визначте основні фактори популярності проектного підходу в сучасній гуманітарній науці.
40. Визначте основні характеристики проектного підходу.
41. Що таке науковий проект.
42. Наразі не існує якогось одного визначення проекту.
43. Проект (від лат. Projectus, «кинутий вперед», «випнутий», «що стирчить») більш загально визначається як сукупність дій, обмежених у часі та спрямованих на вирішення проблеми чи досягнення конкретної мети.
44. Основні характеристики наукового проекту.
45. Які найважливіші аспекти значення наукових проектів в сучасній науці?
46. Визначить основні елементи наукового проекту.
47. Охарактеризуйте так звану формулу «5-п» проекту.
48. Класифікація наукових проектів.
49. Функції наукових проектів.
50. Що включають в себе загальні аспекти наукових досліджень в галузі міжнародних комунікацій.
51. Що включають в себе аспекти комунікації в сучасних конфліктах як наукові дослідження в галузі міжнародних комунікацій.
52. Що включають в себе аспекти корпоративних комунікацій наукових досліджень в галузі міжнародних комунікацій.
53. Що включають в себе аспекти державних комунікацій наукових досліджень в галузі міжнародних комунікацій.
54. Що включають в себе аспекти міжнародних медіа як наукові дослідження в галузі міжнародних комунікацій.
55. Охарактеризуйте історичний підхід в наукових дослідженнях в галузі міжнародних комунікацій.
56. Охарактеризуйте системний підхід в наукових дослідженнях в галузі міжнародних комунікацій.
57. Охарактеризуйте структурно-функціональний підхід в наукових дослідженнях в галузі міжнародних комунікацій.

58. Охарактеризуйте системно-діяльнісний підхід в наукових дослідженнях в галузі міжнародних комунікацій.
59. Охарактеризуйте синергетичний підхід в наукових дослідженнях в галузі міжнародних комунікацій.
60. Охарактеризуйте інформаційний підхід в наукових дослідженнях в галузі міжнародних комунікацій.
61. Охарактеризуйте культурологічний підхід в наукових дослідженнях в галузі міжнародних комунікацій.
62. Охарактеризуйте соціокультурний підхід в наукових дослідженнях в галузі міжнародних комунікацій.
63. Охарактеризуйте аксіологічний підхід в наукових дослідженнях в галузі міжнародних комунікацій.
64. Охарактеризуйте когнітивний підхід в наукових дослідженнях в галузі міжнародних комунікацій.
65. Охарактеризуйте поняття політичне прогнозування.
66. Визначте етапи політичного прогнозування.
67. В чому полягає інтердисциплінарність політичного прогнозування?
68. Які ключові аспекти глобалістики ви знаєте?
69. Визначте функції прогнозування в міжнародних відносинах на рівні держави.
70. Визначте функції прогнозування в міжнародних відносинах на світовому рівні.
71. Охарактеризуйте наукові школи політичного прогнозування.
72. Визначте спільні та відмінні риси ідеалістів та глобалістів в міжнародних відносинах.
73. Охарактеризуйте аналітичний підхід в політичному прогнозуванні.
74. Визначте послідовність етапів аналітичного підходу в політичному прогнозуванні.
75. Охарактеризуйте квалітативний (якісний) підхід в політичному прогнозуванні.
76. Визначте послідовність етапів квалітативного підходу в політичному прогнозуванні.
77. Охарактеризуйте соціально-психологічний підхід в політичному прогнозуванні.
78. Визначте послідовність етапів соціально-психологічного підходу в політичному прогнозуванні.
79. Охарактеризуйте геополітичний підхід в політичному прогнозуванні.
80. Визначте послідовність етапів геополітичного підходу в політичному прогнозуванні.

81. Охарактеризуйте прогнозування на основі трендів як сучасний підхід в політичному прогнозуванні.
82. Визначте послідовність етапів прогнозування на основі трендів як підходу в політичному прогнозуванні.
83. Дайте характеристику основним методам політичного прогнозування.
84. Визначте основні рівні політичного прогнозування.
85. Охарактеризуйте глобальний рівень політичного прогнозування.
86. Охарактеризуйте регіональний рівень політичного прогнозування.
87. Охарактеризуйте національний рівень політичного прогнозування.
88. Охарактеризуйте локальний рівень політичного прогнозування.
89. Охарактеризуйте індивідуальний рівень політичного прогнозування.
90. Охарактеризуйте основні фактори впливу на процес розробки політичного прогнозу.
91. Що таке управління проектами? В чому полягає об'єктивна необхідність управління проектами?
92. Що таке організаційна структура наукового проекту?
93. Охарактеризуйте основні показники оцінки ефективності проекту.
94. Що таке структура наукового проекту, основні вимоги до структури проекту?
95. Поняття і класифікація грантових наукових проектів.
96. Засоби та джерела фінансування проекту.
97. Які є фази життєвого циклу проекту?
98. Визначте переваги та недоліки різних фінансових показників оцінки ефективності проектів.
99. Позабюджетні наукові проекти.
100. Перелік діючих наукових проектів оприлюднених на рівні держави.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Батенко Л. П. Управління проектами: Навч. посібник / Л.П. Батенко, О.А. Загородніх, В.В. Ліщинська / Батенко Л. П., Загородніх О. А., Ліщинська В. В. — К.: КНЕУ, 2003. — 231 с.
2. Кукоба В. П. Управління проектами. Практикум [Електронний ресурс]: навч. посіб. /В. П. Кукоба [та ін.] ; за заг. ред. В. П. Кукоби. - К. : КНЕУ, 2014. - 111 с.
3. Проектне фінансування: Підручник / Т.В. Майорова, О.О. Ляхова. – К.: КНЕУ, 2017. –761 с.
4. Руководство к своду знаний по управлению проектами, 5-е издание/ Project Management Institute (PMI). – Project Management Institute, Inc., 2012. – 614 с.

Додаткова:

5. A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK® Guide) Fifth Edition, PMI, 2013. – 589 p.
6. Бушуев С.Д. Управление проектами: Основы профессиональных знаний и система оценки компетентности проектных менеджеров (National 275 Competence Baseline, NCB UA Version 3.0) / С.Д. Бушуев, Н.С. Бушуева. – К.: ІРІДІУМ, 2006. – 208 с.
7. Горизонт 2020: як написати конкурентоспроможну проектну заявку? Інформаційні матеріали / укладачі: С.М. Шукаєв, Л.І. Русіна, О.К. Сулема, І.А. Владимирський, Є.А. Огородник. К.: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2017. – 104 с.
8. Правові, фінансові та управлінські аспекти участі в проектах Програми «Горизонт 2020»: інформаційні матеріали / Укладачі: С. І. Сидоренко, С. М. Шукаєв, М. О. Зеленська, Ю. В. Лашина, А. І. Олешкевич, А. О. Романко, І. А. Владимирський. – К.: НТУУ «КПІ», 2015. – 52 с.
9. Прийняття проектних рішень: Навчальний посібник / Фещур Р. В., Кічор В. П., Якимів А. І., Тимчишин І. Є., Янішевський В. С., Лебідь Т. В., Самуляк В. Ю., Когут І. В., Шишковський С. В. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2013. – 220 с.
10. Україна 2030: Доктрина збалансованого розвитку. – Львів: Кальварія, 2017. – 168 с.
11. Управління інноваційними проектами : конспект лекцій / укладачі: О. О. Міцура, О. М. Олєфіренко. – Суми : Сумський державний університет, 2012. – 92 с.

- 12.Фесенко Т. Г. Управління проектами: теорія та практика виконання проектних дій: навч. посібник / Т. Г. Фесенко; Харк. нац. акад. міськ. госпва. – Х. : ХНАМГ, 2012. – 181 с.
- 13.Horizon 2020: Official Web-site. URL: http://https://ec.europa.eu/info/index_en
- 14.Funding. E-source: https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/funding_en
- 15.How to get funding? E-source: <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/node/115>
- 16.Вишеградські стипендії, що підтримують наукові студії у вищих навчальних закладах регіону V4, а також у країнах Західного Балкану та Східного партнерства. E-source: <https://www.visegradfund.org/apply/mobilities/visegrad-scholarship/>
- 17.Конкурси для наукової молоді від НАН України. E-source: <http://www.nas.gov.ua/young/UA>
- 18.Український форум благодійників. URL: <https://ufb.org.ua/main.htm>